

**PROGRAMMA VAN EISEN BUITENTERREIN
KAZERNETERREIN KLARENDAL**

**v.1
juni 2009**

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding.....	3
2. Programma Buitenruimte Kazerneterrein Klarendal.....	4

1. Inleiding

De wijk Klarendal is gebouwd op één grote helling, een uitloper van de Veluwe. De wijk kenmerkt zich door terrasvormige tuinen, getrapte gevels en een wirwar van hellende straten. Het voormalige kazerneterrein Menno van Coehoorn is destijds volledig uitgegraven en uitgevlakt. Er ontstonden hoge keerwanden, steile taluds en scherpe doornsnijdingen van de heuvel. Het is nu het grootste vlakke terrein in Klarendal.

Op dit voormalige kazerneterrein wordt een nieuw hart van de wijk gecreëerd. Met culturele voorzieningen in het kazernegedouw, het jongerencentrum de Mix in het bijgebouw en in een nieuw te bouwen gebouw, het multifunctionele centrum Klarendal.

Naast de toekomstige bebouwing is ook de aankleding van het terrein van groot belang. En vooral ook de relatie die gebouwen hebben met de buitenruimte en vice versa.

Daarom wordt dit programma van eisen voor de buitenruimte specifiek opgesteld.

2. Programma Buitenruimte Kazerneterrein Klarendal

- o Gemeente Arnhem - Nota van Randvoorwaarden hoofdstuk 4

Voor de randvoorwaarden die de Gemeente Arnhem stelt aan de buitenruimte wordt verwezen naar de Nota van Randvoorwaarden.

- o Kinderopvang SKAR:

Benodigde m2 bij MFC Klarendal

SKAR – KDV – 350 m2 begane grond – afgescheiden ruimte

SKAR – BSO – 600 m2 (waarvan 450 m2 multifunctioneel) – 150 m2 afgescheiden ruimte

SKAR – overig – 50 m2 (fietsenstalling / entree etc)

Kinderopvang SKAR hanteert de volgende criteria bij het opstellen van een programma van eisen voor de buitenruimtes. Let wel, hierbij gaat het om de ideale situatie. Uitgangspunt is dat de buitenruimte een ontdekkingsplek is voor kinderen.

Criteria

Basis

- *De locatie heeft een ruime buitenruimte (dov en bso) wettelijk minimum is 3 vierkante meter voor elke kindplaats) en /of er is een buitenruimte met aantrekkelijke speelwaarden in de buurt (bso)*
- *De buitenspeelruimte is aantrekkelijk voor kinderen in de diverse leeftijden*
- *Er is een overdekte plek, waar ook tijdens een regenbui kinderen kunnen buitenspelen.*
- *Er is een ruime en handig ingerichte berging*
- *Er is een ontmoetingsruimte waar kinderen kunnen zitten, picknicken en/of optredens kunnen verzorgen*
- *Er is beschutting tegen de zon*
- *Er is beschutting tegen de wind*

Uitstraling

- *Ouders reageren regelmatig positief op de aankleding en inrichting van de tuin*
- *De tuin is een typische Kinderopvang SKAR-tuin; een ontdekkingsplek en ziet er aantrekkelijk en verzorgd uit*

Structuur

- *Er zijn plekje's waar kinderen zich terug kunnen trekken*
- *Er is voldoende ruimte waar kinderen kunnen rennen, fietsen en balspelen in de vorm van paadjes en vlak open verhard gebied*
- *Er zijn voorzieningen aangebracht om rust en activiteit van elkaar te scheiden in de vorm van struiken, wanden of muurtjes*
- *Er zijn geschikte speelplekken voor uiteenlopende leeftijdsgroepen*
- *Er zijn voldoende zitplaatsen voor leidsters verspreid over de ruimte*
- *Er zijn hoogteverschillen (kruipheuvel voor baby's, een avontuurlijke heuvel voor peuters, hangplek voor oudere bso'ers)*

Bodemafwerking

- *Er is variatie in de bodemafwerking (gras, mul zand, aarde, tegels, half verharde paadjes).*
- *Het grootste gedeelte (zo'n 60%) van de ruimte is vlak, open, onverhard gebied van bijvoorbeeld gras of zand*
- *Een kleiner deel (zo'n 40%) van de ruimte is verhard gebied van tegels, asfalt, stenen, beton etc. voor rennen, duwkarretjes, fietsen en balspel.*
- *Er zijn paden aangebracht waarlangs kinderen het hele terrein kunnen bereiken*

Activiteitenplekken

- *De locatie heeft een mobiele waterpomp*
- *Er zijn een aantal fantasieplekjes zoals telefoon, 'ingegraven auto', boot, speelwandjes, enzovoorts (dov)*
- *Er zijn klim-, klauter- en glijd elementen voor verschillende leeftijden*

- *Er is een ruime zandbak met vlakke delen waarop ze kunnen bouwen*
- *Er is een tunneltje of iets waar kinderen onderdoor kunnen*
- *Er is een plek om te bouwen*

Zintuigen en natuur

- *Er is een grote variatie aan materialen zoals verschillende soorten stenen, hout en planten.*
- *Er zijn duidelijk geurende bloemen.*
- *De beplanting biedt variëteit in kleuren, zeker in combinatie met de seizoenen.*
- *Er zijn blaadjes of vruchten om te proeven*
- *Er zijn plekjes waar kinderen zelf natuurlijke verschijnselen kunnen ontdekken zoals composthoop, stenen waar dieren zich onder kunnen verstoppen en/of stukjes muur die begroeid mogen raken en huisvesting bieden aan diverse soorten dieren en planten.*
- *Er staan planten die te gebruiken zijn bij activiteiten. Het kan dan gaan om bloemen, bladeren of vruchten daarvan.*
- *Er is een moes- of kruidentuin*

Losse materialen

- *Kinderen kunnen zelf materialen uit de berging halen en terugleggen*
- *Van de basislijst fantasiespel zijn in de dagopvang minimaal acht en in de bso minimaal vier elementen aanwezig*
- *Van de basislijst sport- en spelmateriaal zijn in de dagopvang minimaal vier en in de bso minimaal zeven elementen aanwezig*

Veiligheid

- *De speeltoestellen zijn gecertificeerd*
- *Er staan geen giftige planten*
- *Ongevallen en bijna ongevallen worden geregistreerd en aan het CK doorgegeven*
- *Er is een ongevallenlogboek op de locatie zodat men zicht heeft op risicovolle plekken of situaties*

Bijlage losse materialen voor buiten

Basislijst fantasiespel

- *Stokken*
- *Planken*
- *Tonnen*
- *Tenten*
- *Dozen*
- *Stoepkrijt*
- *Touwen*
- *Potten, pannen, gereedschap*
- *Krijtbord*
- *'Kamerschermen'*
- *Hangmat*
- *Pionnen*
- *Tuingereedschap (schopje, harkje, plantenstok etc. potten, zaaibakken, bezems, grasmaaier)*
- *Kruiwagen*
- *Karretjes*
- *Netten en doeken*
- *Overig, nl.....*

Basislijst sport- en speelmaterialen

- *Baskets*
- *Ballen*
- *Vanghandschoenen*
- *Fietsen en duwkarren*
- *Tennisrackets met schuimrubber ballen*
- *Badmintonrackets*

- *Stelten*
- *Springtouwen*
- *Circusspullen*
- *Hoelahoep*
- *Springstokken*

Sportbedrijf – buitenruimte eisen/wensen

Nog aan te vullen

- Volkshuisvesting – visie op een karakterplek

Volkshuisvesting heeft haar visie op de buitenruimte voor het Kazerneterrein Klarendal verwoordt in het stuk Visie op een Karakterplek.

- Jongeren centrum De Mix

De visie voor de buitenruimte van het jongeren centrum De Mix is hieronder weer gegeven.

Het jongeren centrum wil zo goed mogelijk samenwerken met verschillende organisaties die gebruik maken van het terrein. Om dit voor elkaar te kunnen krijgen is het belangrijk dat er voor de jongeren een aparte plek komt binnen het geheel van het terrein. Bijv. d.m.v. eigen terras Mix en een basketbalveld/voetbalveld/ Pannaveld. Suggestie: is het mogelijk om het pannaveldje van Vogelwijk verplaatsen naar deze locatie (deze wordt daar niet of nauwelijks gebruikt). Een eigen plek voor de jongeren is belangrijk om tegen te gaan dat ze over het hele terrein gaan zwerven. Het maakt het toezicht houden en afspraken maken over waar jongeren wel of niet mogen komen gemakkelijker.

Het jongeren centrum ziet graag een

- gezamenlijk sportveld voor grote activiteiten, voorzien van stroomvoorziening en waterpunt.
- goede buitenverlichting, vermijd dode/niet verlichte hoeken
- een overdekte rookruimte
- behoort een afgebakend terras tot de mogelijkheden?

Let bij het gebruik van materiaal op de hufproofheid.

Zorg voor voldoende prullenbakken!

- Bewoners / klankbordgroep

Door bewoners van Klarendal en door leden van de klankbordgroep MFC Klarendal zijn de volgende voorstellen gedaan voor de buitenruimte van het MFC terrein

- Graag het antieke hekwerk dat het terrein omringt, opknappen en herstellen. Is het ook mogelijk om daar waar het oude hekwerk ontbreekt door kunstenaars een oplossing/ontwerp te laten bedenken, waarbij de geschiedenis van het hek als basis wordt gebruikt (1% regeling)
- Graag primair kleurgebruik op het plein vermijden (speeltoestellen en hekwerk die voor de kdv noodzakelijk is)
- Geef ruimte aan het natuurlijk spelen, spelen met waterelementen (onaffe speelplaatsen, die wel voldoen aan veiligheidseisen)
- Graag bestaande struiken en planten herplanten, bij voorkeur ook die planten/struiken waar een activiteiten aan te koppelen valt (fruit/hazelnootstruiken)
- Bij de ideevorming en inrichting jongeren betrekken, zowel de gebruikers van het MFC, als de gebruikers van de andere panden (Jongeren centrum de Mix). Kunnen zij ook de pleinwachtfunctie vervullen?
- Is het hoogteverschil te gebruiken als Amphitheater/open luchttheater?
- Parkeren bij voorkeur achter of onder de bestaande en nieuw te realiseren gebouwen wegwerken
- Het wijkplein graag een plein laten zijn van ontmoeting, multicultureel karakter (picknicktafels en bankjes). Niet alleen maar een speeltuinfunctie. Vermijd het plaatsen van banken, pas groen toe in de buitenruimte op een dusdanige manier dat het geen vuil/afval aantrekt.
- Is een binnentuin een goed idee? Vormt een aantrekkelijke plek in het gebouw en kan een mooie plek zijn waar kleintjes kunnen spelen.
- Is het mogelijk om het gebouw een zo 'groen' mogelijk uiterlijk te geven en zichtbaar veel groen toe te passen?
- Zorg voor voldoende speelruimte voor kinderen.
- Een rokersplek niet bij de ingang maken.
- Toegankelijke paden voor rolstoelgebruikers (niet laten vastzitten in zand, kiezels)

- Ga op een energiezuinige manier om met verlichting (niet te veel, niet te lang en pas led-verlichting toe) en is het mogelijk om de vorm van de verlichting te laten aansluiten bij de historische plek?
- Zorg voor voldoende bergruimte buiten het gebouw.
- Zorg voor parkeerplaatsen voor invaliden.
- Is het mogelijk om met het oog op de veiligheid enkele vaste schijnwerpers en schijnwerpers die reageren op beweging aan te leggen?
- Is het mogelijk om camera's ophangen op moeilijk te verlichten plekken?
- Zorg voor veilige in- en uitritten vanaf het plein